

EUROPAN, ORAINGO SINPLIFIKAZIOAREN IZENEAN, BIHARKO BIZITZAK KALTETUKO DIRA

Jarduera ekonomikoak sinplifikatzeko eta lehiakortasuna indartzeko aitzakiarekin, Europa mailan baita Europar Batasuneko hainbat estatutan ere, klima, ingurunea eta giza osasuna kaltetuko dituzten legeak biderkatzen ari dira 2024tik, askotan interes pribatuen

lobbyen eraginpean. Horren adibide esanguratsua da Frantziako Estatuan berriki onartu duten Duplomb legea. Halere, legebiltzarren erabakiek islatzen ez baidute ere, inguruneari buruzko europarren kezkek gora jarraitzen dute.

 NICOLAS GOÑI

Aurtengo urtarilaren 20az geroztik, erabaki ikaragarri osatutako zerrenda bat gauzatzen dabil AEBetako 47. presidentea: ikerketa egiturak desegiten dituztenak, kutsadura saihesteko neurrien deuseztatzea, "klima" hitza bera zentsuratzea, eta noski, baliabideen ustiaketak erraztearen aldeko neurriak –batez ere erregai fosilena–. *The Guardian* egunkariak dioskunez, ingurunearen aurkako eraso gehiago izan dira ehun egunez, presidente horren aurreko agintaldi osoan baino. Ez da aste bat igaro Etxe Zuriak zerrenda horren neurri bat zalapartaka iragarri gabe. Zarata horrek ia ezkutatu ditzake European ingurumenaren aurka hartu diren azken hilabeteetako legegitza-erabakiak.

Arlo horretan, funtsa baino gehiago, estiloa da ezberdina Atlantikoaren alde honetan: zalaparta gutiago, esamolde diplomatikoagoak, eta bat-bateko deuseztatzeak baino "mila ebakik ondorioztaturiko heriotza", Herbehereetako Bas Eickhout eurodiputatu berdearen hitzetan. Joera hori 2023ko abenduan hasi zen, Europako Parlamentuko hauteskundeetarako eskuina garaile iragartzen zuten lehen inkestak argitaratzearekin; hots, Washingtingo buruzagi aldaketa ez zuten itxoin, ezta 2024ko ekaineko hauteskundeak ere. Halere, bozketa horietatik goiti lastertu zen abiadura, lehiakortasuna lehenesten duen Europako Batzordearen agenda berriarekin. Aurtengo

apirilean onarturiko Omnibus Legeak "sinplifikazioa" omen du xede, finantza jasangarriari buruzko arauak malgututa. Bertzeak bertze, zur hornidura kateetan baso-soiltzea geldiaraziko lukeen lege bat atzeratu dute, ibilgailu egileei kutsadura murrizteko xedeak lortzeko bi urte gehiago eman dizkiete... Europako Batzordean nabari den joera hori estatu mailan ere ikusten da: Italiako, Herbehereetako edota Poloniako Gobernuek ere lege bidez atzeratu eta malgutu dituzte beraien klima helburuak, lehiakortasunari buruzko kezken, inflazioaren edota laborarien protestei eman beharreko erantzunen izenean. Alemanian ere, eraikuntzaren sektoreko BEG isurketei buruzko legea murriztu dute, eta Frantziako Estatuan laborantzaren jasangarritasuna kaltetuko duen lege bat onartu berri dute.

DUPLOMB LEGEA, ADIBIDE ESANGURATSUA

Laurent Duplomb senatari eskuindarrak proposatu zuen legea uztailaren 8an onartu zuten Frantziako legebiltzarrean, zentroko, eskuineko eta eskuin muturreko diputatuen bermearekin. Lege horrek ekarriko dituen aldaketa nabariak izanen dira azetamipridoa eta flupyradifurona pestizida oso toxikoen erabilera berriz baimentzea, makroetxaldean handitzea zein uraska erraldioen eraikitzea erraztea. Orain arte, pestizidei buruzko baimeen eskumena Frantziako Elikaduraren,

Ingurunearen eta Lanaren Osasun Seguritate Agentziak zuen, baina legea onartu eta bi egunetara, arlo horretan agentziak duen independentzia murriztu diote dekretu bidez. Bide beretik, Bioaniztasunaren Agentziaren independentzia ere murriztu dute.

Laborarien 2024ko haserreari emandako erantzun gisa aurkeztu dute legea, alta, laborarien soldataren arazoa ez du aipatzen –nahiz eta hori zen laborarien iazko protesten zio nagusia–. Gainera, abeltegiak handitzeari buruzko neurria etxaldean %3ri baizik ez legokieke. Lege horren aurkarien arabera, halako ezauzgarriek argiki erakusten dute legea no-rentzat egina den: finantza arazorik ez duten eredu industrialeko etxalde handientzat. Frantziako hainbat hebadidek –*Libération*, *Politis*, *Sud-Ouest*, *France-Culture*...– diotenez, diputatu askoren-gana hurbildurik lobby lanean aritu da FNSEA sindikatua, eta sindikatu horren eskaera asko hitzik aldatu gabe dakartzki lege-testuak. FNSEA-k Laurent Duplomb senatariaren ibilbide politikoan garrantzi handia izan du eta laborantza kontuetan senatari horren iritzia nahiko argiak dira –argitsuak ez izan arren–: laborantza industrialaren defendatzaile amorratu da, Bioaniztasunaren Agentzia eta Agence Bio izeneko laborantza organikoaren agentzia deuseztatu nahi lituzke –azken horri buruzko emendakin bat onartarazi zuen urtarileko finantza-lege batean–.

EUROPARLAMENTUA

ARRAKALA

Europako Legebiltzarrean haizea aldatu zen 2024 hauteskundeetan, baina, berez, europarrek klima eta inguruneari buruz dituzten kezka ez dira aldatu.

Laborantzaz harago, azken asteotan hiri eremuetan aire kutsadura murrizteko eta lurren artifizializazioa murrizteko araudien desgitearen alde lanean aritutakoa ere da. Klima aldaketari buruz ere bere iritzia badu: "Klima aldaketa ez da berdin gauzatzen lurralde osoan. Gaur egun, nagoen tokian eragozpen baino abantaila gehiago dakarzki". Halako abiapuntu batekin, pazientzia asko behar lukete klimatologoek gauzak beren tokian ezartzeko.

ZER ESKATZEN DU HERRIAK?

Alta bada, populazioaren gehiengoa ez dator bat halako iritziekin. *Elhuyar* aldizkariako *Eurobarometroa*: hazi egin dira klima-aldaketarekiko kezka eta neurriak hartzeko premia artikuluan Ana Galarragak berriki erakutsi duen bezala, Euroba-

rometroaren azken inkestaren arabera, klima-aldaketarekiko europarrek duten kezka eta neurriak hartzeko premia hazi egin dira. Europar Batasuneko 27 herrialdeetarik 18tan, herritarren %80k edo gehiagok bat egiten dute 2050erako finkatutako karbono neutraltasunaren helburuarekin. Duela bi urte, parte-hartzaileen %77ak uste zuen klima aldaketa arrisku global larria zela, gaur egun, aldiz, %85ak. Herritarren %77ak deritzo klima aldaketak sorturiko kalteen kostuek karbono-neutraltasunerako trantsizioaren kostuak gainditzen dituztela. %75ak dio erregai fosilen inportazioen menpekotasuna murrizteak Europako energia seguritatea eta ekonomia indartuko lituzkeela, eta teknologia garbiagoetan Europaren lehiakortasuna bultzatzeko xedea %84ak du babesten. Laburbildurik: klimari da-

gokionez gizarteak nagusiki bat egiten du zientziarekin, eta horretaz bederen poztu gaitzke.

Halako emaitzek errealitate kezkarri bat erakusten digute: klimari dagokionez –eta kutsadura arazoei dagokionez berdin erran genezake– europarlamentuaren eta Europako hainbat estatutako parlamentuen erabakiek ez dituzte populazioaren kezka eta iritziak islatzen. Bruselan interese pribatuak 25.000 lobby inguru daude, araudi legal hertsagarririk gabe eta GKE edota sindikatuek baino finantza baliabide askoz gehiagorekin. Halere, hori ez da berria, lobbyak beraien betiko lanean ari dira. Gauza da azken hauteskunde europarrez geroztik haizea alde dutela, ekologismoaren aurkako narratiben haizea, alegia. Narratiba horiek nola irauli, hor dago koska. ●

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia

T. 943 420 624

zinkunegioptika.com

